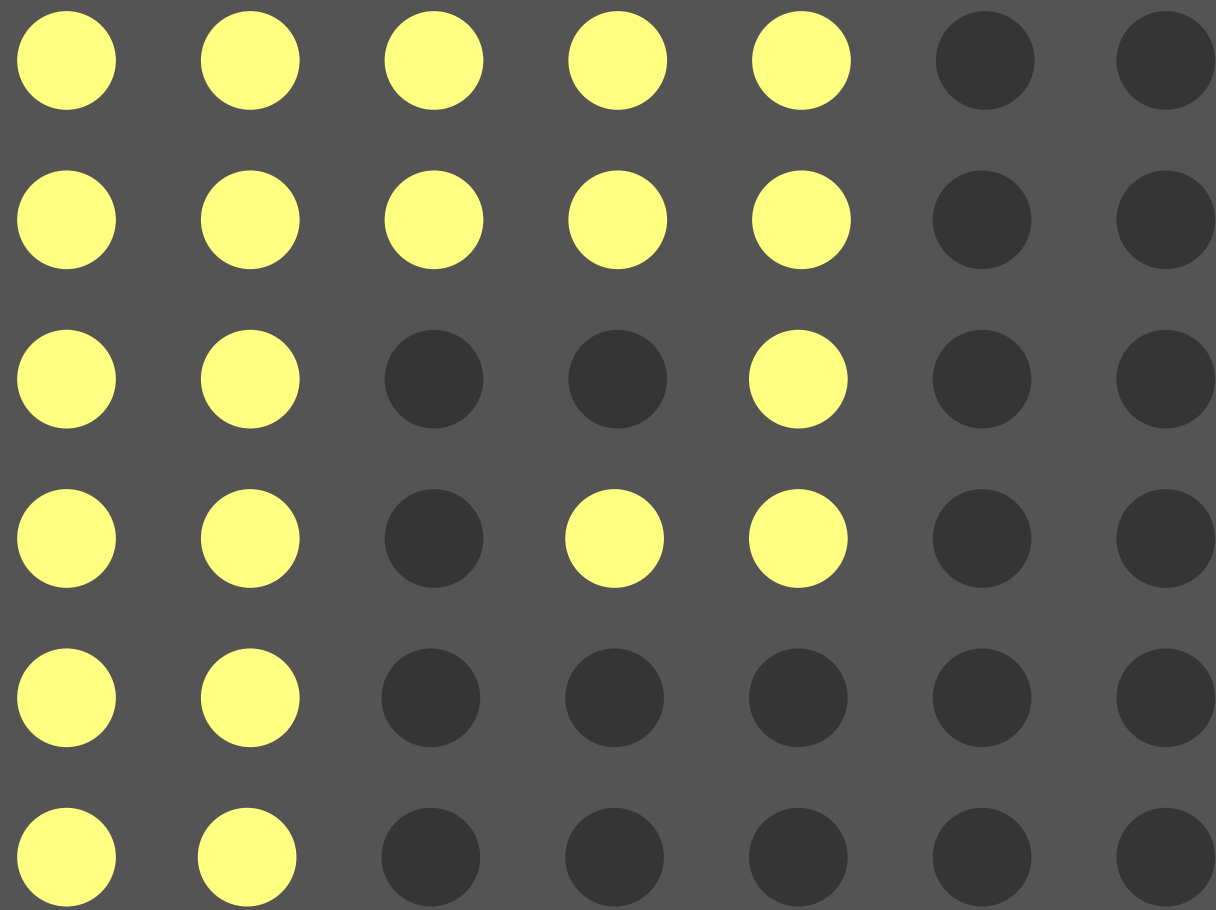

Гендерна рівність та відповідь на домашнє насильство у приватному секторі в Україні: заклик до дії

Дослідницька робота та публікація цього дослідження здійснені за фінансової підтримки уряду Великої Британії на замовлення UNFPA, Фонду ООН у галузі народонаселення, у співпраці з Центром «Розвиток КСВ». Матеріали, висновки та рекомендації, викладені в даній публікації, відображають погляди авторів, та не обов'язково є відображенням офіційної позиції уряду Великої Британії, UNFPA або Центру «Розвиток КСВ».

Дослідницька робота проведена компанією Ukrainian Marketing Group

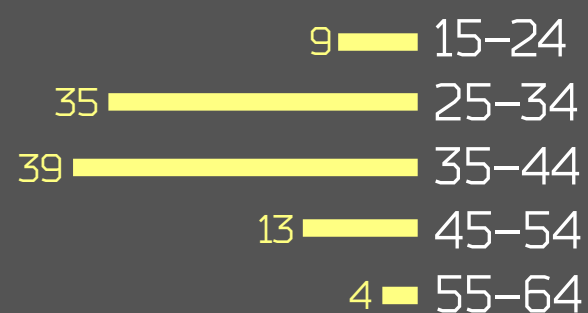
Профіль опитаних, %

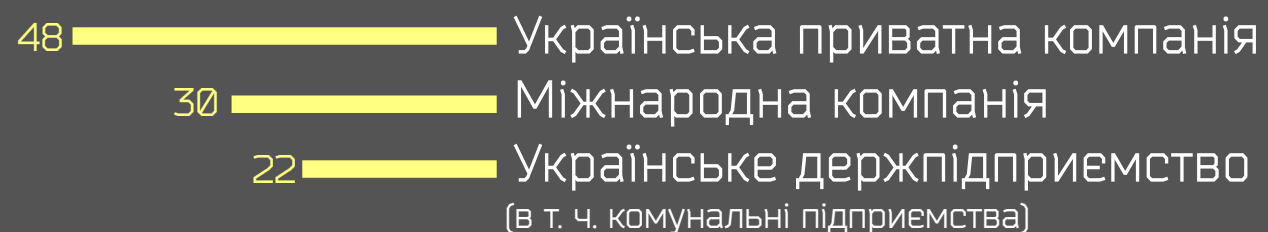
СТАТЬ

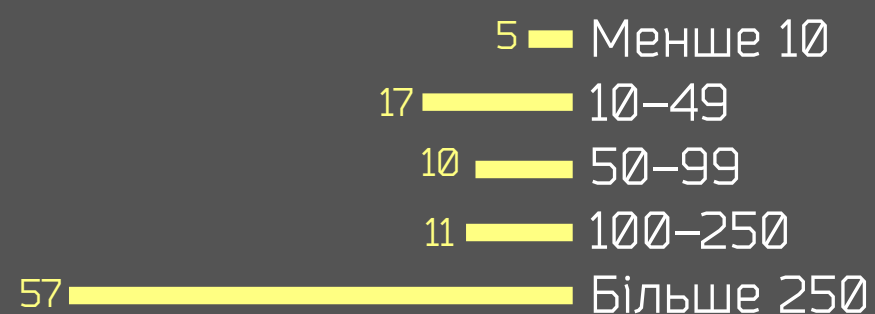
ВІК (років)

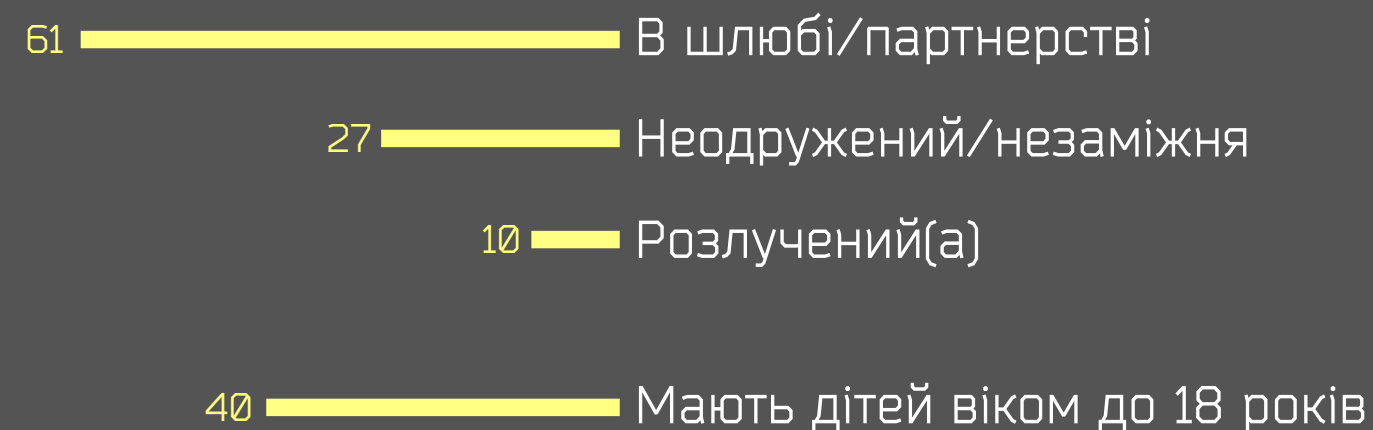
ТИП КОМПАНІЇ

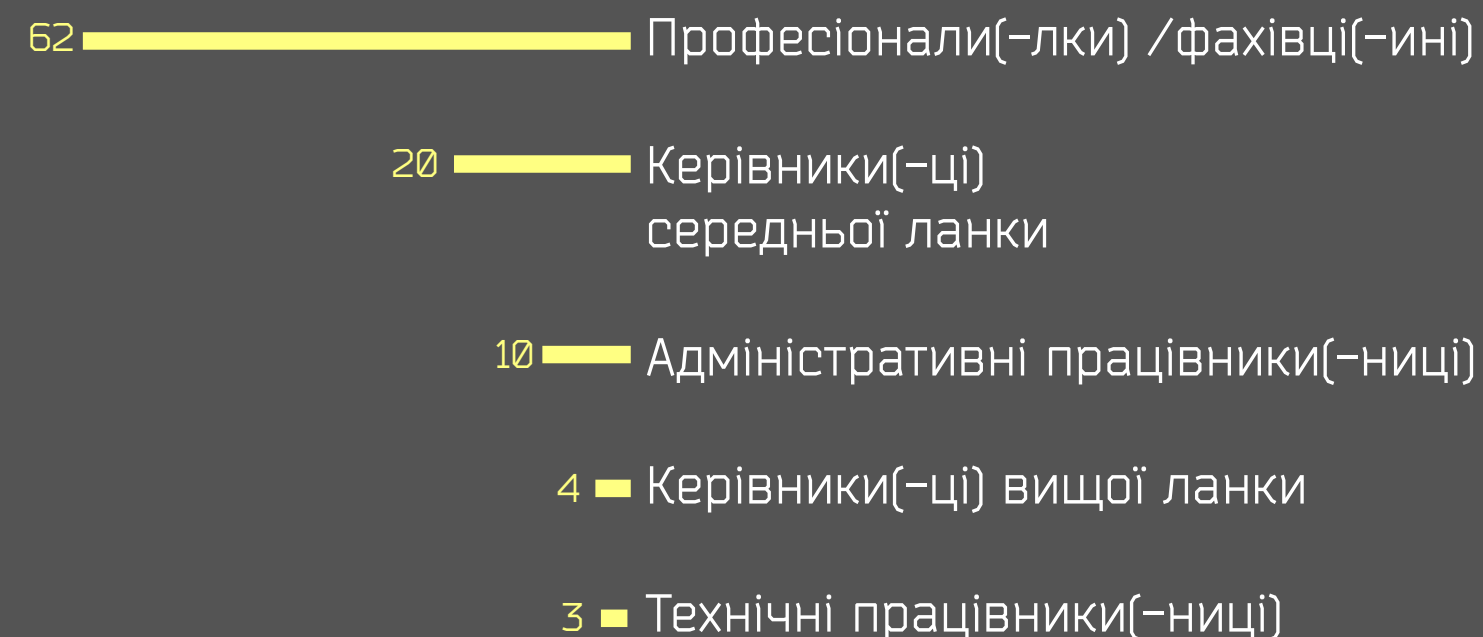
КІЛЬКІСТЬ працівників(-ниць), осіб

СІМЕЙНИЙ СТАН

КАТЕГОРІЯ ПОСАДИ

Ставлення офісних працівників і працівниць до корпоративних політик у сфері гендерної рівності, % опитаних

77

погоджуються, що на ринку праці України існує поділ на «жіночі» і «чоловічі» професії

76

зазначають, що в їхніх компаніях відсутні спеціальні політики, «дружні» до працівників/ниць із сімейними зобов'язаннями

53

відчувають особисту потребу в корпоративних політиках стосовно забезпечення балансу «робота-життя»

10

знають про заходи компанії із забезпечення гендерної рівності/рівних умов

5

знають про правила заборони будь-яких проявів дискримінації в компанії

3

знають про існування кодексу етичної поведінки у власній компанії

Частка опитаних, які стикалися з упередженим ставленням через власну стать, %

10

ставили під сумнів професійні знання, навички, досвід

призначали меншу заробітну плату, ніж іншим працівникам (-цям) на аналогічних посадах

8

дозволяли образливі вислови, неприйнятні жарти сексуального характеру

кандидатуру відхиляли при прийомі на роботу з огляду на стать

7

кандидатуру не сприймали серйозно при розподілі важливих доручень/ завдань

відмовляли/ не допускали до кар'єрного просування

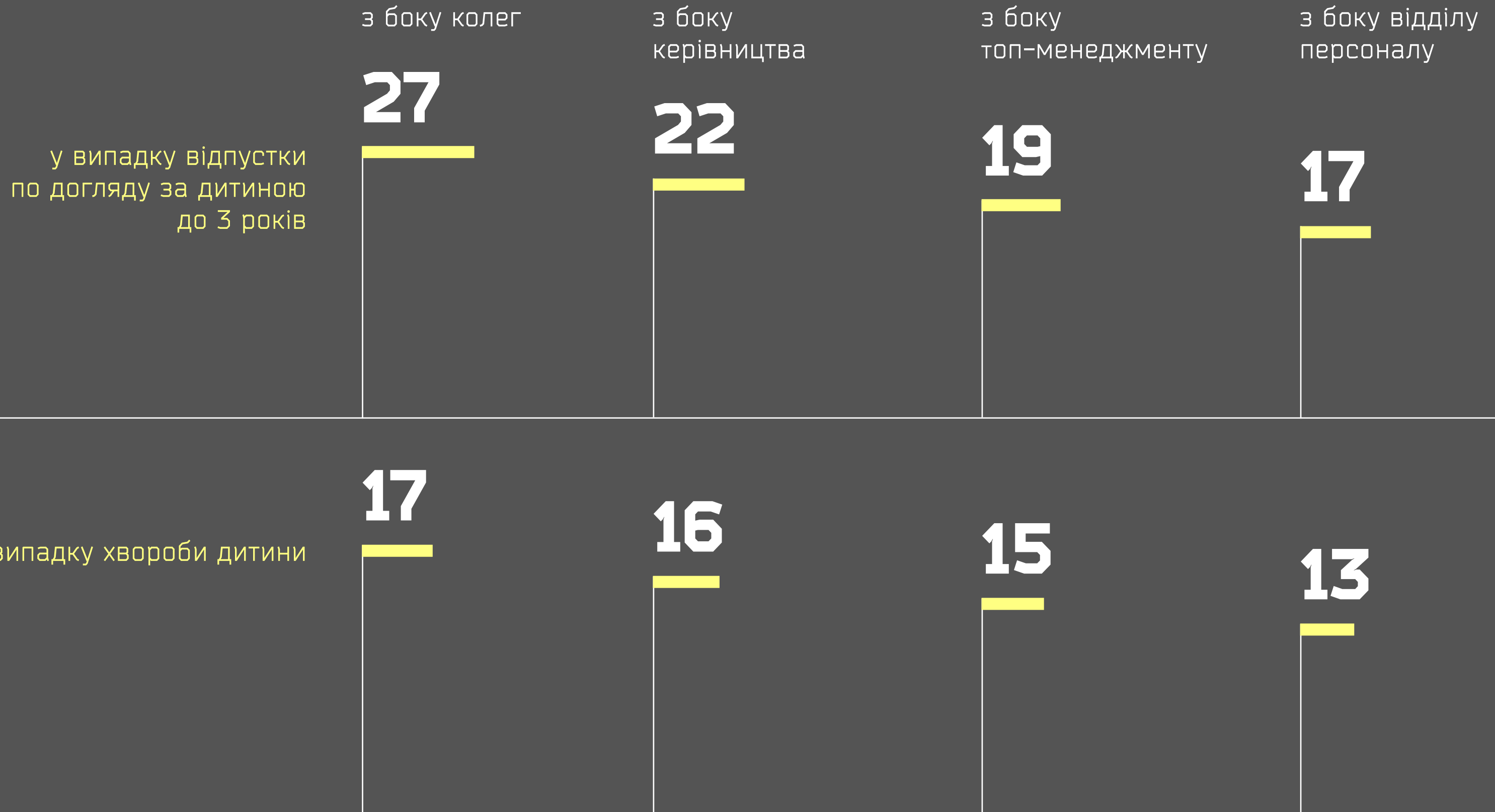
4

чинили психологічний тиск

3

дозволяли неприйнятні дії сексуального характеру (дотики, поплескування тощо)

Частка офісних працівників і працівниць, які вважають, що жінка, на відміну від чоловіка, отримає підтримку і розуміння у власній компанії, якщо потребує відпустки по догляду за дитиною, % опитаних

Хто у Вашій родині зазвичай залишається/залишався вдома з хворою дитиною?

Розподіл відповідей опитаних офісних працівників і працівниць на запитання, %

44

мати

40

важко сказати,
це залежить
від конкретної
ситуації

10

бабуся

2

батько

інший родич,
член родини

інша близька
людина, не член
сім'ї

Серед офісних працівників, які користувалися відпусткою по догляду за дитиною, чоловіки становили лише **5%**. Їхня відпустка тривала не більше 3 місяців

Зацікавленість у корпоративних заходах, дружніх до працівників і працівниць із сімейними обов'язками

- надання можливості дистанційної зайнятості («віддаленої» роботи) або неповного робочого дня,
- гнучкий графік роботи,
- відкриття дитячих садків для дітей співробітників/ниць або створення дитячих кімнат на території компанії,
- надання додаткових вихідних днів (відгулів) з огляду на сімейні зобов'язання,
- заохочення чоловіків до користування відпусткою по догляду за дитиною на рівні із жінками,
- розвиток програм медичного страхування, в тому числі для членів родин співробітників/ниць,
- організація інформаційних і розважальних заходів для сімейних працівників/ниць тощо.

Особистий досвід домашнього насильства серед працівників і працівниць компаній в Україні, % опитаних

72

не стикалися з домашнім насильством

24

стикалися з домашнім насильством

4

відмовилися відповісти

21% — стикалися з домашнім насильством упродовж останніх 12 місяців

Груповий портрет постраждалих від домашнього насильства

Вибірка: 229 респондентів(-ок), які стикалися з домашнім насильством і не відмовилися відповідати

жінки

81

професіонали(-ки)/фахівці(-чині) (не керівництво)

74

віком 25–44 роки

72

працюють в компанії, що налічує понад 250 співробітників(-ниць)

68

не мають дітей

57

перебувають у шлюбі/партнерстві

54

працюють в українській приватній компанії

49

працюють в міжнародній приватній компанії

33

керівники(-ниці) середньої ланки

20

топ-менеджери(ки)

6

Форми домашнього насильства, з якими стикалися опитані працівники та працівниці компаній в Україні, % опитаних

психологічне

19

- образи, погрози, приниження, шантаж із боку членів родини
- контроль за колом спілкування, телефонними дзвінками
- обмеження пересування
- переслідування з боку члена родини (нав'язливі дзвінки, стеження тощо)

фізичне

14

побиття
або тілесні
ушкодження
з боку
членів сім'ї

економічне

4

заборона працювати,
позбавлення засобів
до існування,
відбирання грошей,
майна

сексуальне

2

І жінки і чоловіки
найбільше потерпали від
психологічного насильства.

Не зверталися до жодних
організацій по допомогу:

91

чоловіків

74

жінок

Основні категорії кривдників в ситуаціях домашнього насильства, про які повідомляли респондент(к)и, %

сума може перевищувати 100%, оскільки допускалося декілька варіантів відповіді

42

колишній партнер(ка)

34

мати/батько

25

теперішній партнер(ка)

13

інші члени родини

4

мати/батько чоловіка/дружини

2

дитина/діти

найбільше переважає серед відповідей жінок
44%

найбільше переважає серед відповідей чоловіків
44%

Досвід домашнього насильства: сприйняття у трудовому колективі, %

41

помічали ознаки домашнього насильства у колективі, серед яких:

15

особисто знають колег, які постраждали від домашнього насильства

9

особисто знають колег, які жорстоко поводяться зі своїм подружжям

чутливість до обговорення питань, пов'язаних із домашнім життям або ознаки проблем у родині – згадки про погані настрій, темперамент, злість партнера(-ки), зловживання ним (нею) алкоголем

11

постійні, але не регулярні пропуски роботи або запізнення

12

ізолюваність; незвична мовчазність та прагнення триматися подалі від інших

13

зміни в продуктивності праці: погіршення концентрації, помилки, повільність, коливання в якості роботи, причини яких не пов'язані з робочою ситуацією

13

ознаки тривожності або страху без видимих причин

16

засмучення або пригнічення емоцій, плаксивість, депресія, агресія, гнів та/або суїцидальні думки

17

очевидні ушкодження, такі як порізи, сліди від ударів, гематоми, опіки, переломи, втрата слуху, що часто пояснюються наслідками «падінь», «незграбністю» або «нещасним випадком»

19

Наслідки домашнього насильства для професійного життя постраждалих, %

78

погодилися, що наслідки домашнього насильства негативно впливають на професійне життя постраждалих

в третині випадків прояви домашнього насильства сягають робочого місця:

23

нав'язливі телефонні дзвінки або текстові повідомлення

10

візити кривдника на робоче місце

8

переслідування поблизу роботи

внаслідок домашнього насильства постраждалим доводилося:

26

змінювати місце проживання/перебування

24

втрачати заробітки/доходи

16

пропускати/не виходити на роботу

10

змінювати місце роботи

7

втрачати роботу

Звернення постраждалих від домашнього насильства по допомогу, %

20% постраждалих від домашнього насильства інформували про це компанію. Серед них:

лише **23%** постраждалих зверталися по допомогу до спеціалізованих організацій:

98

доводили до відома колег

22

доводили до відома керівну ланку

2

профспілки

12

поліція

11

психологи

7

медичні заклади

2

гарячі інформаційні лінії

соціальні служби

1

юристи

спеціалізовані громадські організації

Очікування щодо дій компанії для допомоги постраждалим від домашнього насильства

49% певні, що спеціальні політики компаній можуть зменшити негативний вплив домашнього насильства на професійне життя співробітників/ниць:

- надання психологічної та/або юридичної підтримки постраждалим,
- організація профілактичних тренінгів/ інформаційних подій на рівні компаній,
- надання додаткових відгулів/відпустки постраждалим,
- підтримка «ліній довіри»,
- допомога у взаємодії з правоохоронними органами,
- включення необхідної медичної (у тому числі психологічної) допомоги до страхових пакетів, які надаються працівникам/ницям,
- надання компанією тимчасового житла постраждалим від домашнього насильства